

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/51/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0020200520
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:0020200520.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého H. Š. nar. X.XX.XXXX dieťaťa rodičov PaedDr. Z. Š. S., PhD. nar. X.X.XXXX bývajúcej v Y. č. XX t.č. na ul. Q.. P. č. X v V. a W. Š. nar. X.X.XXXX bývajúceho v Y. č. XX t.č. na A. ul. č. X v W. v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce z 6.2.2020 č.k. 2P/21/2020-44 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala zmeniť úpravu styku otca s maloletým H..

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil v zmysle jej návrhu. Žiadala, aby súd obmedzil styk otca s maloletým tak, že tento bude prebiehať len v meste Michalovce a bez prítomnosti starých rodičov zo strany otca maloletého. Vyslovila názor, že vo svojom návrhu riadne preukázala reálne hroziacu ujmu na psychickom zdraví maloletého v podobe doložených dokumentov, ktoré boli prílohou návrhu ako aj potrebu okamžitej úpravy pomerov účastníkov zo strany súdu. Namietala, že konajúci súd nedostatočne zväžil všetky ňou uvedené problémy a akceptoval iba časť genézy. Tvrdila, že k návrhu nemohla predložiť iné vyšetrenia ako lekársku správu PhDr. F. K., a to pre krátkosť času a náročnosť zabezpečiť nové vyšetrenie dieťaťa. Etický rozmer tohto konania a rozhodovania by mal byť o hľadaní odpovede na to, čo je dobré a čo zlé pre mal. dieťa, a to aj nad rámec posúdenia či bol dodržaný zákon. Tvrdila, že hľadá konsenzus, ktorý by bol prijateľný pre obidve strany. Ďalej uviedla, že už na rozvodom pojednávaní 15.1.2020 upozorňovala sudkyňu, že pri realizácii styku otca s maloletým dochádza k nevhodnému zaobchádzaniu s maloletým zo strany otca, a to realizáciou styku v nevhodnom prostredí, na čo bola upozornená, že vo veci môže podať nový návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že na spomínanom súdnom pojednávaní sa nevyjadrovala k tomu, či súhlasí alebo nesúhlasí s tvrdeniami otca, že došlo k stabilizácii vzťahov rodine, ale k tomu či súhlasí so späťvzatím návrhu, pričom k stabilizácii vzťahov v rodine nedošlo a za súčasného stavu ani nemôže dôjsť. Takto je situácia subjektívne chápaná otcom, ktorý sa domáhal úpravy styku so synom, ktorý v čase podania jeho návrhu ešte upravený nebol a nakoľko bol styk upravený rozhodnutím Okresného súdu ako aj Krajského súdu, tak to otec subjektívne vnímal ako stabilizáciu vzťahov v rodine. Otovi chýba ucelený pohľad na dokumenty, vyjadrenia protistrany, koncepčné riešenia nedostatkov a spôsobu ako napredovať ďalej. Ďalej tvrdila, že otec vedome zavádza, dezinformuje a klame, pričom z jeho strany nejde o otcovskú lásku alebo o dobro spoločného syna, ale o majetok. Považuje za dôležité obmedziť vykonávanie styku otca s maloletým a nie len upraviť styk so starými rodičmi, pretože otec si musí uvedomiť, že počas styku s maloletým je zodpovedný za jeho fyzické a psychické zdravie a nesmie ho ohrozovať tým, že ho vystaví prítomnosti ľudí, s ktorými sa maloletý cíti diskomfortne a ohrozene. Takýmto správaním otca je pravdepodobné, že dôjde k ďalšiemu

zhoršeniu psychického stavu maloletého, ktorý je v emocionálnom vypätí a strese a vzhľadom na jeho narušený psychický stav je neustále v ohrození. Otec má počas styku zabezpečiť to, aby sa dieťa cítilo bezpečne, a aby ochraňoval jeho dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin. Ďalej namietala, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim zo zákona, preto ak je rozhodnutie nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne alebo obsahuje iba nedostatočné dôvody, prichádza do úvahy len zrušenie rozhodnutia v intenciách návrhu.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky konštatoval, že v súčasnosti sú s matkou v rozvode konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 23P/115/2019 a doposiaľ nie je právoplatne skončené, pričom jeho styk s maloletým bol upravený uznesením Krajského súdu v Košiciach pod sp.zn. 7CoP/177/2019. Uviedol, že z návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že ho bez akýchkoľvek dôkazov obviňuje zo všetkého možného aj nemožného, len aby dosiahla plnenie jej príkazov a vôle, aby sa s mal. synom stretával v obmedzenom rozsahu a aby sa maloletý vôbec nestretával so starými rodičmi z jeho strany. Matka bez akýchkoľvek dôkazov prezentuje ako objektívnu pravdu, že neurotické problémy maloletého (očný tik) súvisia s jeho návštevou u starých rodičov, on je však toho názoru, že tieto problémy sú vyvolané napätím vo vzťahu medzi nimi ako rodičmi, ktoré sa on snaží v záujme maloletého utlmovať alebo mierniť. Naproti tomu matka sa pred maloletým negatívne vyjadruje o starých rodičoch a stresuje maloletého rôznymi zákazmi a príkazmi, ktorým maloletý ani nerozumie, pričom takéto správanie matky mohlo vyvolať neurotické problémy dieťaťa. Zdôraznil, že na takéto extrémne správanie a „ochranárske“ postoje matky, ktorá ho vykresľuje ako osobu, ktorá nemá záujem o dobro svojho syna, a ktorému mu by mohol, či už sám alebo prostredníctvom blízkych osôb ublížiť, nedal svojim správaním žiaden dôvod. Z uvedeného dôvodu navrhol na ostatnom rozvode pojednávaní 12.3.2020 nariadiť znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, ktorý by skúmal vzťahy maloletého k obojrodičom a súd tento návrh akceptoval. Konštatoval, že už teraz je jeho styk s maloletým dosť obmedzený, a to hlavne prakticky, pretože momentálne býva v Prešove a každodenné dochádzanie počas víkendov do Michaloviec je časovo náročné a pre dieťa značne diskomfortné. Otec nevidí žiaden dôvod, prečo by nemohol tráviť so synom do právoplatného rozhodnutia o rozvode celý víkend neprerušene aj s prespaním, preto navrhol, aby odvolací súd takto styk upravil aj neodkladným opatrením. Zdôraznil, že o maloletého sa do jeho odchodu zo spoločnej domácnosti riadne staral, bežne ho ukladal na spánok a trávil s ním voľný čas. Tvrdil, že so synom sú si citovo veľmi blízky a aj napriek obmedzenému kontaktu sa o neho riadne stará a záleží mu na jeho osude. V závere dodal, že po odchode matky s maloletým zo spoločnej domácnosti jej dobrovoľne prispieva 150 Eur mesačne, netrpí žiadnou závislosťou a je bezúhonný.

4. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v tomto prípade neboli splnené zákonné podmienky pre zrušenie resp. zmenu už nariadeného neodkladného opatrenia, ktorým bol upravený styk otca s maloletým H. a nariadenia obsahovo odlišného neodkladného opatrenia v súlade s

návrhom matky, ktorým sa domáhala obmedzenia styku tak, že tento bude prebiehať v užšom rozsahu, len v meste Michalovce a bez prítomnosti starých rodičov zo strany otca maloletého, nakoľko predpokladom zrušenia, resp. zmeny rozhodnutia o úprave styku rodiča s mal. dieťaťom je zmena tých okolností, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia za súčasného preukázania naliehavej potreby upraviť pomery účastníkov konania iným spôsobom, prípadne preukázania skutočnosti, že dôvody pre nariadenie predchádzajúceho neodkladného opatrenia zanikli, resp. sa zmenili.

10. Súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vysporiadal sa so všetkými relevantnými skutočnosťami tvrdenými matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a odôvodnenie rozhodnutia, ktoré spĺňa náležitosti ustanovené v § 236 CSP, je presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

11. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla (bezodkladná) a účinná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci, pritom nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval, aké dôkazy vykoná a ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto sú jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania. Posúdenie, či je v konkrétnom prípade nevyhnutná bezodkladná ingerencia do pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom v konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa súd posudzuje nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia z hľadiska záujmov maloletého dieťaťa, ktoré však nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii rodičovských práv a povinností.

12. Odvolací súd dospel po dôkladnom preštudovaní spisového materiálu k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že nebola preukázaná potreba dočasne zmeniť už upravené pomery právoplatným uznesením Okresného súdu Michalovce z 4.7.2019 č.k. 15P/126/2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 7.11.2019 č.k. 7CoP/177/2019 -175, ktorým bol inter alia upravený styk otca s maloletým každú párnú sobotu a nedeľu vždy v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 18:00 hod. (podľa názoru odvolacieho súdu v rozsahu primeranom účelu neodkladného opatrenia, ktorým je bezodkladná úprava pomerov daná záujmom mal. dieťaťa a otca na pravidelnom styk) a nebola dostatočne osvedčená ani danosť práva (nároku), pretože nebolo preukázané, že by maloletému hrozila bezprostredná ujma. Predmetným uznesením bol maloletý na čas do rozvodu zverený do osobnej starostlivosti matky a rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce po dobu 3 mesiacov, preto možno konštatovať, že realizácia práv maloletého obsiahnutých a garantovaných Dohovorom o právach dieťaťa ako aj rodičovských práva a povinností oboch rodičov je riadne zabezpečená a v tomto prípade nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery, nakoľko život, zdravie ani najlepší záujem maloletého nie je ohrozený. Vo všeobecnosti platí, že je výlučne vecou navrhovateľa neodkladného opatrenia, aby svoje tvrdenia o osvedčení nároku podložil dostatočnými dôkazmi (napr. prepis sms komunikácie, lekárske správy a pod.), z ktorých súd vyvodí závery o prípustnosti a opodstatnenosti takéhoto návrhu. V štádiu, keď súd rozhoduje o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je mysliteľné, aby súd vykonával rozsiahle dokazovanie, prípadne, aby vyvinul procesné úsilie o doplnenie dokazovania, preto tvrdenia matky o tom, že styk otca s maloletým sa realizuje v „nevhodnom prostredí“ a prítomnosť starých rodičov pri styku ohrozuje maloletého zostali len v rovine ničím nepodložených tvrdení. V tomto smere je potrebné poukázať na to, že právo styku rodiča s dieťaťom je úplne novým právom, ktoré vzniká tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Toto právo stretávania sa s dieťaťom zahŕňa v sebe právo vidieť dieťa, právo na prístup k dieťaťu, právo určiť miesto a spôsob trávenia času počas stretávania, právo výlučne výchovne na dieťa počas tohto času pôsobiť, ale aj právo na náhradu za čas stretávania, ktorý sa nerealizoval z dôvodov, ktoré nespočívali v osobe oprávneného, teda rodiča, ktorému toto právo vzniklo. Zásahy do riadnej realizácie týchto čiastkových oprávnení sú obmedzením styku, ku ktorému je možné pristúpiť len za podmienok daných ustanovením § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Obmedzenie styku znamená, že súd autoritatívnym rozhodnutím buď obmedzí rodičovi jeho stretávanie s dieťaťom pod hranicu štandardnej (východiskovej) úpravy alebo obmedzí stretávanie iným spôsobom - určením miesta stretávania, uložením povinnosti strieť druhého rodiča alebo tretej osoby pri stretávaní a pod. S

poukazom na obsah spisu odvolací súd konštatuje, že matka dôvody obmedzenia stretávania sa otca s maloletým dané záujmom mal. dieťaťa nijako nepreukázala. Dôvody pre ďalšie trvanie už nariadeného neodkladného, nota bene ingerencia súdu do pomerov účastníkov a predovšetkým maloletého dieťaťa v súlade s jeho záujmom však naďalej trvá z dôvodu, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, ich práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu neboli doposiaľ právoplatne upravené rozsudkom vo veci samej a z obsahu spisu je zrejmé, že rodičia sa na realizácii styku nevedia dohodnúť.

13. Argumentácia matky v návrhu na zrušenie, resp. nariadenie neodkladného opatrenia a tiež v odvolaní je nepochybne relevantná v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva a po rozvode manželstva, aktuálne však nebolo úlohou odvolacieho súdu sa nimi dôsledne zaoberať, pretože sa prakticky týkajú veci samej.

14. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).